N°. 292. 1850.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant, franco per post, is f 24 in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en 10 cents voor afzonderlijke nommers.

DINGSDAG 10 DECEMBER.

De prijs der advertentien is 15 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelregten en briefporten.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 70.) *BESLUIT van den 2den December 1850, waarbij aan de stad Schiedam wordt vergund het regt van een algemeen handels-entrepôt.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Finantien, van den 29sten November 1850, n°. 128, in- en uitgaande regten;

Gelet op de wet van den 31sten Maart 1828 (*Staatsblad* n°. 10),

Hebben goedgevonden en verstaan:

aan de stad *Schiedam* te vergunnen het regt van een algemeen handels-entrepôt, op den voet en onder de voorwaarden, bepaald bij de opgemelde wet, en te bepalen dat het gebouw, genaamd *Java*, als entrepôt-locaal zal worden dienstbaar gesteld; onder voorbehoud evenwel, dat deze vergunning eerst in werking zal treden, zoodra de noodige instructien en reglementen ten genoege der administratie zullen zijn vastgesteld.

Onze Minister van Finantien is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, tot informatie en narigt.

Het Loo, den 2den December 1850.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VAN BOSSE.

Uitgegeven den *negenden* December 1850.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad n°. 71.) *BESLUIT van den 2den December 1850, betrekkelijk de beëediging van de daarbij bedoelde officieren, onder-officieren en korporaals, als ambtenaren, belast met het opsporen van misdrijven, en als hulp-officieren van justitie.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ. ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie, van den 30sten November 1850, n°. 50;

Gelet op Ons besluit van den 24sten November jl., n°. 36, houdende de formatie van eenige detachementen hulp-maréchaussée,

Hebben goedgevonden en verstaan:

§ 1. Op de officieren en onder-officieren, hieronder begrepen de korporaals, die aan voorzeide detachementen zullen worden toegevoegd, toepasselijk te verklaren het Koninklijk besluit van 13 Februarij 1845, n°. 55 (*Staatsblad* n°. 8), betreffende de beëediging van officieren en onder-officieren bij het wapen der maréchaussée, als ambtenaren, belast met het opsporen van misdrijven, en als hulp-officieren van Justitie.

§ 2. Het tegenwoordig besluit zal verbindbaar zijn op den dag zijner plaatsing in het *Staatsblad*.

Onze Ministers van Justitie en van Oorlog, elk voor zooveel hem aangaat, zijn belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden medegedeeld aan den Raad van State, aan Onzen Minister van Finantien, zoomede aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie, en zal dit besluit in het *Staatsblad* worden geplaatst.

Het Loo, den 2den December 1850.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
NEDERMEIJER VAN ROSENTHAL.
De Minister van Oorlog,
VAN SPENGLER.

Uitgegeven den *negenden* December 1850.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Bij besluit van den 7den December jl., n°. 77, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: tot bestuurders der zaken van de voormalige weeskamer der stad Middelburg en van die van der stad Middelburg ambachten, in plaats van wijlen mr. N. T. Muntendam, te benoemen, jhr. *D. G. van Teijlingen*, directeur der registratie en domeinen te Middelburg, en *J. J. Backer*, bewaarder der hypotheken aldaar.

Bij besluit van 7 December jl., n°. 81, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

aan *D. M. van Kelckhoven*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen, als secretaris der gemeente Moergestel;

aan *B. P. van Dalen*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als secretaris der gemeente Hengstdijk, en in zijne plaats als zoodanig te benoemen *H. Schadd van Dooren*, secretaris der gemeente Ossenisse.

Bij Acte, den 23sten November 1850 voor den tijd ...

De Minister van Buitenlandsche Zaken, gelet op de Koninklijke besluiten van den 16den April en 17den Julij 1846, n°. 89 en 75, en van den 26sten September 1850, n°. 44 (*Staats-courant* van den 20sten April en den 30sten Julij 1846, en van den 11den October 1850), betrekkelijk het onderzoek der kundigheden van hen, die tot de betrekking van attaché bij het Nederlandsch corps diplomatique wenschen benoemd te worden, — gelet meer bijzonder op art. 4 van laatstgemeld besluit, luidende als volgt: » Door denzelven Onzen Minister » zullen worden opgeroepen de jongelieden, die tot voorschreven onder- » zoek verlangen toegelaten te worden, met nadere aanduiding van het- » geen ingevolge het besluit van 16 April 1846 wordt gevorderd; " — gezien het rapport der commissie, benoemd bij opgemeld besluit van 17 Julij 1846, betrekkelijk de inrigting van het bedoelde onderzoek dd. 14 October 1846;

Roept bij deze op allen dien zulks kan aangaan, om zich vóór den eersten Januarij aanstaande, schriftelijk bij het departement van Buitenlandsche Zaken aan te melden, met opgave hunner namen, voornamen en woonplaats, en onder overlegging van het bewijs dat zij aan eene van 's Rijks hoogescholen tot doctor in de regten zijn bevorderd.

De jongelieden, voor wie de toestemming des Konings om als candidaten te worden ingeschreven, overeenkomstig het besluit van den 16den April 1846, zal verkregen zijn, zullen in de maand Maart 1851, op nader te bepalen dag en plaats, ten overstaan van de door Zijne Majesteit benoemde commissie, een examen afleggen.

Met opzigt tot de verschillende bij dat onderzoek te behandelen wetenschappen, zal van de te examineren candidaten worden gevorderd, voor zooveel aangaat;

het *Volkenregt*, een duidelijk begrip van deszelfs groote trekken, en daarbij toereikende algemeene kennis, om in staat te stellen het een of ander speciaal punt, dat mogt te behandelen zijn, met behulp van geschikte werken, volledig te begrijpen;

het *Nederlandsch Staatsregt*, eene algemeene kennis van onze staatsinstellingen, van de oprigting der republiek tot 1815, en eene meer bijzondere wetenschap van de gesteldheid dienaangaande, van en met dat tijdstip tot heden;

de *Staathuishoudkunde*, een algemeen begrip van de voorname beginselen dier wetenschap, en eene meer bijzondere bekendheid daarmede in toepassing tot Nederland;

de *Statistiek*, een algemeen overzigt van de betrekkelijke krachten en hulpbronnen der voornaamste en der aangrenzende landen, benevens eene meer bepaalde bekendheid met die van Nederland;

de *Geschiedenis der Diplomatie*, 1°. eenige bekendheid met het voornaamste ten deze voorgevallene, van en met den Munsterschen vrede tot op de eerste coalitie tegen de Fransche omwenteling;

2°. dezelve, doch vollediger, van dat tijdstip tot op het Weener verdrag;

3°. dezelve, doch insgelijks vollediger, van en met het Weener verdrag tot op den tegenwoordigen tijd;

4°. voor zooverre ons Vaderland betreft, bijzonder de toepassing van het voorgevallene gedurende het laatste tijdvak, op onze verhouding tot de voornaamste en voor ons belangrijkste mogendheden;

den *Nederlandschen en Franschen stijl*, de schriftelijke en mondelinge beantwoording van de vragen nopens de *tweede*, *derde* en *vierde* bovenvermelde wetenschappen, in het Nederduitsch, en betreffende de *twee overige* in het Fransch, zoo niet in sierlijken, althans in duidelijken stijl, en zonder belangrijke spel- en taalfouten.

Voorts zal door de commissie onderzoek gedaan worden naar het bezitten van zoodanige andere kundigheden en eigenschappen, als voor den aanstaanden diplomaat van min of meer stellig nut kunnen geacht worden, gelijk daar zijn de bedrevenheid der candidaten in de Engelsche en Hoogduitsche talen, en hunne goede uitspraak en vlugheid bij het mondeling gebruik derzelve, en vooral ook der Fransche taal.

's Gravenhage, den 19den October 1850.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
VAN SONSBEECK.

Bij den Minister van Finantien is, onder het postmerk *'s Gravenhage* van den 6den dezer, eene som van *vier gulden* ten behoeve van 's Rijks schatkist ontvangen.

's Gravenhage, den 7den December 1850.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Het Pruissische regeringsblad van den 8sten dezer behelst twee koninklijke verordeningen, waarbij aan den minister von Ladenberg het door

hem gevraagde ontslag verleend en de heer von Manteuffel tijdelijk met het voorzitterschap van het ministerie belast wordt. De heer von Ladenberg zal, tot dat zijn opvolger benoemd is, de niet politieke zaken van zijn departement blijven bezorgen. — Als zijn opvolger wordt de heer von Raumer gedoodverwd.

In een ministerieel Berlijnsch blad leest men:

» Ofschoon de redenen die tot schorsing van de zittingen der kamers geleid hebben, geenszins verborgen zijn en door het bezadigde deel der natie goedgekeurd worden, ontbreekt het toch niet aan pogingen om de publieke opinie deswege te misleiden. Men uit vrij duidelijk het vermoeden dat de regering door die schorsing de handen vrij wil krijgen, om met hulp van Rusland en Oostenrijk de constitutie geheel af te schaffen of ten minste aanmerkelijk te wijzigen. Men verspreidt het gerucht dat dienaangaande te Warschau en Olmütz geheime afspraken gemaakt zijn, en tracht daardoor wantrouwen en ontevredenheid te voeden. Wij vertrowen echter dat de bezadigde meerderheid aan de klare en duidelijke woorden van onzen Koning meer gewigt zal hechten, dan aan die met een boos opzet verspreide geruchten. Onzes inziens moet de natie in de belofte, door den Koning in de troonrede van 21 November jl. gedaan, » van onveranderlijk aan de constitutie te zullen » vasthouden" eenen waarborg zien, dat voorstellen om de constitutie te veranderen of op te heffen, van waar zij ook afkomstig mogten zijn, bij den Koning nooit eenigen ingang zullen vinden."

Hetzelfde blad verzekert, dat de conferentien te Dresden den 18den dezer geopend zullen worden.

— Het in ons vorig nommer vermelde gerucht aangaande een gevecht hetwelk ten gevolge van het oprukken der bondstroepen tusschen deze en de Pruissen bij Hersfeld in Keurhessen zou zijn voorgevallen, heeft zich, gelijk men kon verwachten, niet bevestigd. Het blijkt thans, dat de Pruissische generaal von der Groeben, ingevolge de uit Berlijn ontvangen bevelen, aan de bondstroepen den weg over Ziegenhain naar Marburg geopend heeft, werwaarts ook reeds eenige afdeelingen zijn opgerukt, en dat ook op den weg naar Hersfeld een twaalftal plaatsen aan hen zijn overgelaten. Te Hersfeld zelf waren den 6den dezer nog geen bondstroepen verschenen. Uit Kassel meldt men van den 6den dezer dat aldaar eerstdaags de komst van een Oostenrijksch bataillon jagers te gemoet gezien wordt, hetwelk aldaar te gelijk met een Pruissisch bataillon in bezetting zou blijven, om de komst van den Keurvorst af te wachten. Nopens den terugkeer van dezen laatsten naar zijne residentie schijnt intusschen nog niets bepaald te zijn.

ITALIE.

De Sardinische kamer van afgevaardigden heeft den 2den dezer met 109 tegen 10 stemmen eene wet aangenomen, behelzende eene nieuwe regeling der grondlasten op het eiland Sardinie, hetwelk tot dusverre eene ten dezen opzigte van die der overige Sardinische Staten geheel afwijkende wetgeving bezat. Zoowel uit dezen hoofde, als omdat bij de nieuwe wet alle op genoemd eiland ten aanzien van het grondbezit nog aanwezige overblijfselen van het oude leenstelsel worden afgeschaft, wordt het door de kamer met zoo groote meerderheid genomen besluit bijzonder belangrijk geacht.

In de zitting van den senaat van den 3den dezer is het Sardinische ministerie geïnterpelleerd omtrent den stand van het geschil met Rome. Het door den minister van buitenlandsche zaken gegeven antwoord heeft over deze zaak geen nieuw licht verspreid, en de vergadering heeft hetzelve eenvoudig voor kennisgeving aangenomen.

SPANJE.

De ministeriele krisis, ontstaan door het aftreden van den minister van finantien, heeft volgens berigten uit Madrid van den 1sten dezer spoedig een einde genomen. » Eergisteren, zeggen de berigten, is de heer Bertran de Lis in den ministerraad geroepen en is hem de portefeuille van finantien aangeboden. Hij heeft terstond verklaard die betrekking niet te kunnen aannemen en de redenen van zijn besluit in het breede uiteengezet. De raad heeft daarop verstaan dat de portefeuille van finantien zou overgedragen worden aan den heer Sejas Lozano, minister voor de openbare werken, en dat de heer Calderon Collantes, lid van den senaat en gewezen minister van binnenlandsche zaken, dezen zou vervangen. De beide ministers hebben eergisteren avond den eed afgelegd.

» Morgen zal de kamer van afgevaardigden eene zitting houden, en ongetwijfeld zal het ministerie eenige inlichtingen geven omtrent de krisis die een zoo onverwacht einde heeft genomen. De ministers hebben heden eene langdurige bijeenkomst gehouden, ongetwijfeld om te beraadslagen over hetgeen door hen geantwoord zal worden op de interpellatie die te dezer zake door den afgevaardigde Llorente zal worden gedaan. Men verlangt inzonderheid de inzigten van den nieuwen minister van finantien te kennen betrekkelijk de regeling der staatsschuld.

» De gezanten van Engeland, de Nederlanden, Pruissen en Belgie hebben aan den minister van buitenlandsche zaken eene nota doen toekomen, waarbij zij de definitive regeling der schuld aan de bijzondere aandacht van het Spaansche gouvernement aanbevelen. De Fransche gezant heeft dezelfde aanbeveling mondeling gedaan."

FRANKRIJK.

De wetgevende vergadering heeft zich in hare zitting van eergisteren bezig gehouden met de tweede beraadslaging over twee ontwerpen van wet strekkende ter bevordering van de belangen der mindere klassen. Het eerste is dat betrekkelijk het verleenen van regtsgeleerden bijstand aan onvermogenden, welks dertig artikelen bijna zonder discussie aangenomen zijnde, besloten is tot de derde beraadslaging over te gaan. Het tweede ontwerp was dat, waarbij aan het gouvernement eene som van 600,000 franken wordt toegestaan om in verschillende gemeenten model-bad- en waschhuizen voor de arbeidende klassen te stichten. Tegen dit plan heeft men de bedenking geopperd, dat het thans, nu van alle kanten op bezuiniging werd aangedrongen, het oogenblik niet was om van staatswege uitgaven te doen, ter vervulling van eene behoefte, waarin in het naburig Engeland door de bijzondere industrie ruimschoots voorzien werd. Van den anderen kant werd echter aangemerkt, dat de groote massa in Frankrijk nog steeds in het denkbeeld verkeerde, dat er niets nuttigs tot stand gebragt kon worden zonder tusschenkomst van den Staat; dat, hoe verkeerd dit begrip ook was, het bestaan daarvan een wezenlijken hinderpaal opleverde voor het tot stand brengen van inderdaad nuttige inrigtingen, zoo de Staat zich daaraan geheel onttrok; en dat het vooral in den tegenwoordigen tijd, bij de voortdurende woelingen der socialisten, van groot gewigt geacht kon worden te toonen, dat de Staat de belangen der mindere standen ter harte neemt. Ook de bepalingen van dit ontwerp zijn bij de tweede lezing aangenomen, en met 345 tegen 278 stemmen is besloten, dat het aan eene derde beraadslaging zal worden onderworpen.

Voor het overige behelzen de Parijsche berigten niets van staatkundig belang; alle komen daaromtrent overeen, dat er voor het oogenblik eene schier voorbeeldelooze algemeene kalmte heerscht.

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 7 December: 5 pcts. renten fr. 94.10; 3 pcts. idem fr. 56.75.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 9den December.*

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de heer de Limpens, tot wiens toelating vroeger besloten was, de bij de Grondwet voorgeschreven eeden afgelegd en zitting genomen. Bij de Vergadering is ingekomen een ontwerp van wet houdende toekenning van de hoedanigheid van Nederlander aan F. F. Schultze. De Kamer heeft een aanvang gemaakt met de algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1851. Daarbij hebben het woord gevoerd de heeren: Boreel van Hogelanden, van Hall, van Voorst, van Doorn, van Lynden, Dommer van Poldersveldt, Bachiene, Mackay, van Goltstein en van Akerlaken.

De voortzetting der beraadslagingen is bepaald op morgen, des voormiddags ten tien ure.

De Minister van Finantien,

Gelet op onderscheidene bij dit departement ingekomene stukken, waarbij nadere bepaalde voorschriften door de ambtenaren, of ook inlichtingen van de zijde der belanghebbenden gevraagd worden omtrent verschillende punten, tot de uitvoering der postwet, ten aanzien der handhaving van het regt van den Staat, omtrent het uitsluitend brievenvoer in betrekking staande,

Heeft bij resolutie van 9 November jl., n°. 64, aan den hoofdinspecteur en de inspecteurs der posterijen, benevens de directeurs der postkantoren, het navolgende te kennen te geven, ten einde voor hen en de onder hunne orders gestelde ambtenaren, bij de toepassing der wet, van hunne zijde, tot rigtsnoer te dienen;

§ 1. » Of het voor de adressen en facturen, vermeld in art. 26 » der wet, een vereischte is, dat zij onverzegeld zijn, om in de » termen der uitzondering te vallen; alsmede of die adressen of factu» ren al dan niet aan de goederen, waarbij zij worden gezegd te » behooren, moeten zijn vastgehecht."

Wanneer de adressen of facturen, om het even of zij verzegeld dan wel onverzegeld zijn, aan de goederen zijn vastgehecht op eene wijs, dat er geen redelijke twijfel kan bestaan omtrent de goede trouw van den vervoerder, en het alzoo blijkt, dat zij werkelijk bij de goederen behooren, behoort, volgens het gevoelen van den Minister, het in beslag nemen van zoodanige voorwerpen te worden nagelaten, en kan de uitzondering van art. 26 der wet worden geacht daarop van toepassing te zijn.

Indien echter de voorwerpen, die men voor adressen of facturen wil doen doorgaan, los en afgescheiden van de goederen vervoerd worden, en dezelve alzoo geheel den uiterlijken vorm van een brief hebben, *zonder dat er, ten gevolge der verzegeling, gelegenheid is, om bij het doen der aanhaling van den inhoud kennis te nemen*, dan bestaat er geen voldoende grond om zoodanige voorwerpen niet als brieven te beschouwen, daar het opschrift alléén geen genoegzamen waarborg oplevert, om dergelijke verzendingen van gewone brieven te onderscheiden.

§ 2. » Of de bepaling omtrent het gewigt van vijf oncen, in art. 26 » der wet voorkomende, in dier voege te verstaan is, dat het vervoer » buiten de post van een brief, die, *te zamen* met een pakje, kistje, » doos of ander dergelijk voorwerp meer dan vijf oncen weegt, ge» oorloofd is, dan wel of de brief in zoodanig geval op zich zelven » en zonder het daaraan verbonden voorwerp, een gewigt van ten » minste 5 oncen moet hebben, om buiten de termen der wet te » vallen?"

Volgens het gevoelen van den Minister, is het voldoende, dat het een met het ander te zamen genomen ten minste vijf oncen wege, om geene overtreding der wet daar te stellen; doch zijn daarbij twee zaken in acht te nemen:

1°. Dat het in allen deele en op eene voldoende wijs moet blijken, dat het eene werkelijk bij het andere behoort; en dat het pakje of ander voorwerp aan den brief vastgehecht zij op eene wijs, dat het te zamen een geheel uitmaakt, zoodat het er voor kan worden gehouden, dat het aldus door den belanghebbende verzonden is;

2°. Dat het aangehechte voorwerp niet van dien aard zij, om kennelijk alleen bij den brief te zijn gevoegd, ten einde eene overtreding van de postwet te dekken; zoo als moet worden verondersteld het geval te zijn, wanneer een stuk hout, steen, ijzer, of ander dergelijk voorwerp van geene of eene uiterst geringe waarde, aan een afzonderlijk gesloten brief is vastgemaakt met het blijkbaar doel, daaraan het gewigt van vijf oncen te geven.

§ 3. » Of het vervoer van allerhande voorwerpen, die minder dan vijf » oncen wegen, door middelen buiten de post bij de wet verboden is?"

Deze vraag kan niet anders dan ontkennend worden beantwoord. De wet is alleen van toepassing op brieven en op paketten met papieren, die in, zooverre met brieven gelijkgesteld worden. Wat niet daaronder kan gerekend worden is niet verboden; maar het ligt in den aard der zaak, dat er aan de ambtenaren gelegenheid moet gegeven worden, om zich, bij het bestaan van twijfel daaromtrent, op eene gepaste wijs te verzekeren, dat dergelijke voorwerpen, wanneer zij minder dan vijf oncen wegen, geene brieven in zich bevatten.

§ 4. » Of boekwerken en nieuwspapieren, in pakjes van minder dan » vijf oncen gewigt, buiten de post mogen verzonden worden?"

Het niet uitdrukkelijk opnoemen van deze voorwerpen in sommige artikelen der wet kan genoegzame aanleiding geven, om het verbod als zijnde daarop van geene toepassing te beschouwen, maar die verzendingen veeleer als voorwerpen van handel aan te merken. Tevens echter geeft de uitdrukking van paketten, papieren bevattende, als welke bij de wet met brieven gelijkgesteld worden, een genoegzaam middel aan de hand, om misbruiken voor te komen.

Met het oog op deze laatste bepaling, moet als een onmisbaar vereischte voor het toepassen der uitzondering beschouwd worden, dat

de pakjes, waarvan hier de rede is, onverzegeld zijn, opdat men zich verzekere, dat daarin geenerhande brieven, of andere papieren, die in de termen der wet vallen, gesloten zijn.

Bepaaldelijk mag de uitzondering niet op circulaires, bestellijsten, rekeningen, en wat meer van dien aard kan geacht worden de plaats van een brief te vervangen, toegepast worden.

§ 5. » Of de arrondissements-brieven, die uit eene gemeente, van waar geene gelegenheid tot verzending met de post bestaat, worden » aangebragt in eene andere gemeente, waar een post- of hulpkantoor » gevestigd is, aldaar buiten tusschenkomst van het postkantoor kun- » nen worden besteld door de personen, die de brieven hebben aan- » gebragt, dan wel, of al die brieven bij uitsluiting op het postkantoor » kunnen worden bezorgd?"

Ofschoon alle bijeenverzameling of bestelling van brieven in gemeenten, waar eene postinrigting bestaat, door personen, die niet in dienst der administratie zijn, bij art. 25 der wet verboden is, kan men nogtans, bij eene vrijgevige toepassing, aannemen, dat de bevoegdheid, om in sommige gevallen brieven te vervoeren of mede te nemen, ook de vrijheid om dezelve onmiddellijk aan het adres te kunnen bezorgen, in zich sluit. Nogtans behoort de stipte letter der wet te worden ingeroepen, wanneer dit noodig is, om werkelijke misbruiken tegen te gaan. Volgens het gevoelen van den Minister, kan er in dien geest eenige uitzondering worden toegelaten ten aanzien der arrondissements-brieven, welke door wettig aangestelde en als zoodanig bij het postkantoor erkende gemeente-boden of daarmede gelijkgestelde personen, zoo als schippers enz., uit de omliggende gemeenten worden aangebragt of derwaarts medegenomen, zoolang het niet blijkt, dat die personen zich inlaten met het bestellen of bijeenverzamelen van brieven, komende *van* of bestemd *voor* andere plaatsen, maar zij zich bepalen tot de dienst der gemeenten, waarvoor zij zijn aangesteld, en mits zij de brieven, die voor andere plaatsen bestemd of daarvan afkomstig zijn, bij uitsluiting op het postkantoor bezorgen of aldaar in ontvang nemen.

Ten aanzien der briefwisseling echter *van* en *naar* gemeenten, tusschen welke door de administratie op eenigerhande wijs in de dienst voorzien wordt, behoort de wet stiptelijk te worden gehandhaafd; terwijl, om in dit opzigt zooveel doenlijk alle misbruik of misvatting voor te komen, door de ambtenaren, die het toezigt voeren, van de gemeente-boden, of andere daarmede gelijk gestelde personen, die mogten beweren met de dienst, ten behoeve eener gemeente, waarop geen post loopt, belast te zijn, de vertooning hunner acte van aanstelling of qualificatie kan worden verlangd; zullende voorts de directeurs niet weigeren, die stukken, zoo zij daarop geene aanmerking hebben, van hun *visa* te voorzien, ten blijke dat de houders daarvan op het postkantoor bekend zijn.

De Minister van Finantiën heeft bij resolutie van 29 November ll., n°. 116, goedgevonden: zonder terug te komen op hetgeen vroeger anders mogt hebben plaats gehad, den heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te kennen te geven, dat onder het bewerkt of gesponnen haar, bij het tarief van regten genoemd, niet is begrepen het enkel gewasschen, gekookte of gekroesde paardenhaar, zoogenaamd kruilhaar (crin frisé.)

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden de volgende vellen der *Bijlagen* van het Bijblad II:

1°. vel 51^3 — 51^6, behelzende eene bijlage tot de Memorie van Beantwoording van het verslag der Commissie van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen, houdende de begrooting der staats-uitgaven voor het dienstjaar 1851;

2°. vel 53, inhoudende algemeene verslagen over wets-ontwerpen, uitgebragt in de zittingen der *Tweede* Kamer van den 3den en 4den dezer.

KONINKLIJK NEDERLANDSCH INSTITUUT.

DERDE KLASSE.

Naar aanleiding eener voordragt van den heer S. Muller nopens den *Apparatus criticus op Theophrastus*, nagelaten door Petrus Fontein (zie *Staats-courant* 1849, n°. 185), hield de heer J. Geel de vergadering van den 10den Junij 1850 met dit onderwerp bezig.

Het is bekend, dat de geleerde doopsgezinde predikant Petrus Fontein te Amsterdam gewoond heeft en aldaar in 1788 gestorven is. Hij was een leerling van Hemsterhuis en een vriend van vele der toen levende geleerden. Hij las veel en teekende veel op, maar gaf niets in het licht. Hij besteedde bijna vijftig jaren aan het schrijven van een *Commentarius* op de *Characteres* van *Theophrastus*, doch bereikte het einde van zijnen arbeid niet. Het onvoltooide stuk wordt bewaard in de bibliotheek der doopsgezinde gemeente te Amsterdam. Wyttenbach had er de uitgaaf van op zich genomen, doch het is bij de belofte gebleven. Intusschen hebben vele geleerden voortdurend van den *Commentarius* melding gemaakt; sommigen hebben zelfs met verwondering gevraagd, waarom hier te lande niemand de uitgaaf van het beroemde geschrift ondernam.

De Derde Klasse heeft hierin aanleiding gevonden, om den heeren Geel en Cobet het onderzoek op te dragen van Fonteins onvoltooiden arbeid, van hetwelk de uitslag, bij monde van den eerstgenoemde voorgedragen, hierop nederkomt.

De *Commentarius* van Fontein op de *Characteres* van *Theophrastus* schijnt zijne beroemdheid schuldig te zijn aan den brief, waarmede Wyttenbach pars IX van zijne *Bibliotheca critica* aan *Fonteia* opgedragen heeft. Hierin schreef hij: » Sunt tuae, ut in longissimo usu accuratis- » simoque veterum lectione, et animadversiones plurimae plane egregiae, » et est Theophrasteus Characterum libellus auctus a te et mirifice expolitus: » qui studii tui fructus ne intercidant, tu providebis, si quid apud te » vel literarum commodum, vel nostrae preces valent." De geleerden verwachtten met ongeduld de openbaarmaking van het aldus door Wyttenbach aangeprezene werk. Wyttenbach had dien brief in 1787 geschreven. Een jaar later stierf Fontein, hoog bejaard, nadat hij aan Wyttenbach de voltooijing en uitgaaf van den *Commentarius* opgedragen had: waarvan Wyttenbach aldus rekenschap geeft in eene *Relatio brevior* (B. Cr. pars. X pag. 106): » Ego, ne de aliis meis occupationibus dicam, » magnum opus suscepi edendi Plutarchi, in quo absolvendo dies mihi » noctesque laborandum est. Estque haec Plutarchi editio quasi ger- » mana filia, prior educanda, ornanda, elocanda. Altera est adoptata » filia, Theophrasti editio, relicta a patre parvula et indotata, meaeque » fidei commendata: quae non inique feret, germanam sibi praeponi » ac priorem in publicum produci, praesertim quum nec ipsa interea » negligatur, sed ornatus ei ac dos colligatur." Het geestig spelende van deze regels is in het geheugen der lezers gebleven; maar men schijnt geheel vergeten te hebben, dat Wyttenbach te gelijker tijd, op veel lager gestemden toon, dan toen hij zijn opdragtsbrief stelde, den *apparatus* van Fontein aldus beschreven had, p. 104 sq.: » Nam et » libros editos fere omnes habuit, et collationes scriptorum co- » dicum ad triginta: et animadversionibus ipse suis sub manu notatis » implevit volumen satis spissum et formae maximae. Ceterum erat haec » rudis indigestaque moles: non auctoris liber, seu contextus, correctus » et constitutus: non variae lectiones ex editionibus notatae: non lectiones » codicum scriptorum suis locis adscriptae, sed per triginta peculiares » schedas, quot erant codices, dispersae: non animadversiones ipsius » Fonteinii in ordinem redactae sed subitanea, ut fit, scriptione in » chartam coniectae, nil certo constitutum, idem locus modo tentatus, » modo defensus, modo alia ratione tractatus." Toen Wyttenbach schreef: » Theophrasteus characterum libellus a Te mirifice expolitus," had hij den *apparatus* zeker niet gezien: hij wilde zijnen vriend iets aangenaams zeggen, later den manuscript-foliant in handen hebbende, wanhoopte hij wel niet — want hij had in zijne magt de uitgaaf te verschuiven — maar wat hij beloofde, is niet door hem vervuld geworden: het zal hem, bij naauwkeuriger onderzoek, gebleken zijn, dat, hij de *characteres* van Theophrastus zou kunnen uitgeven, maar van den *Commentarius* van Fontein weinig gebruik zou kunnen maken.

De heer Geel bewees door menig voorbeeld, dat het strenge oordeel van Wyttenbach juist en naar waarheid geweest is, en hij zeide ten slotte:

» Fontein was een geleerd man, sterker in het Latijn dan in het Grieksch, het minst sterk in kritiek en methode. De excerpten uit zijne uitgebreide lectuur zijn zoodanig zonder plan of regel opeengehoopt, en hij zelf is door het bonte mengelmoes zijner verkeerd toegepaste geleerdheid zoo volkomen in zijn oordeel belemmerd geworden, dat hij geen middel kon vinden, toen hij oud geworden was, om een deugdelijk boek uit dien bajert te scheppen. Indien Wyttenbach zijn *Plutarchus* voltooid had, zou hij waarschijnlijk eene uitgaaf van de *characteres* bezorgd hebben; doch zoo hij er zich toe gezet had, om zijne belofte te vervullen, en daartoe den *apparatus* van Fontein te gebruiken, zou hij, in wanhoop over den verwarden toestand van die geleerde nalatenschap, gewenscht hebben, nog het *beneficium inventarii* te mogen inroepen: hij zou gezien hebben, dat zij eene *filia indotata* was, maar in eenen nog anderen zin, dan hij welligt bedoeld heeft.

In de *collatien van handschriften* is weinig onbekends: de gissingen van *Fontein*, ter verbetering van den tekst, waar deze bedorven is, verdringen elkander door hare menigte, en zij zijn onbruikbaar. De *interpretatie* van Fontein is verouderd en zeer weinig van hetgeen zij nieuws bevat, kan de proef doorstaan. Indien er dus met zeer groote moeite uit dezen *apparatus* eene uitgaaf der *characteres* van *Theophrastus* bewerkt werd, ten naasten bij zoo als Fontein zelf ze zou geleverd hebben, zij zou de behoefte, die thans nog bestaat, aan eene *goede* uitgaaf van het kleine boekje niet kunnen bevredigen, en de naam van den geleerden en braven Fontein geene eer aandoen.

In de vergadering van den 14den October ll. las de heer mr. M. C. van Hall, met herinnering aan zijne vroegere verhandeling *Over de symboliek van het regt* en de daartoe betrekkelijke werken van Chassan en Grimm, een opstel *over de spreekwoorden, zinnebeelden enz.*, die in het regt geldig zijn, of over de Nederlandsche, zoo overgenomene als oorspronkelijke spreekwoorden, voornamelijk tot het regt betrekkelijk, voorheen of nog gebruikelijk. Somtijds zijn ze in rijm en bevatten een beeld, echter niet altijd. Verwantschap van het regt met de dichtkunst blijkt echter daaruit niet. Velen onzer vaderlandsche schrijvers hielden zich met onze spreekwoorden onledig; weinig echter met die welke bijzonder tot het regt betrekking hebben. *Matthaei Paroemia* behooren daartoe. Die titel is vertaald in onze landtaal door *zinspreuken*. Eerder zou het wezen *spreekwoorden*. De heer van Hall wenscht zich te bepalen tot die regtsspreekwoorden, die òf van Nederlandschen oorsprong zijn, òf wel in Nederland als regt hebben gegolden. Eisenhart te Helmstadt is den heer van Hall in de beoefening van dit onderwerp voorgegaan.

De spreekwoorden of *paroemia* voor heden door den heer van Hall verklaard, waren de volgende: 1. Man en vrouw hebben geen verscheiden goed. 2. Een wijf maakt geen bastaard. 3. De bloedige hand erft niet. 4. Onroerend goed heeft geen gevolg. 5. Een derde deel van honderd jaar gaat boven zegel en brief. 6. Die zalig wil sterven, laat zijn goed zijn regte erven. 7. Helers zijn stelers. 8. Gelegenheid maakt den dief. 9. De kleine dieven hangt men op, de groote laat men loopen.

C. A. den Tex, *Secretaris.*

De Afdeeling Nijmegen der Geldersche Maatschappij van Landbouw maakt hiermede bekend:

Dat op de door haar in 1849 uitgeschreyene Prijsvragen:

a. Een Landhuishoudelijk Leesboek, geene Antwoorden zijn ontvangen

b. Een Landhuishoudelijk Rekenboek, geschikt voor de lagere Scholen ten platten lande;

zijn ingekomen, vier Antwoorden, geteekend met de spreuken:

N°. 1. La fin couronne l'oeuvre.
2. Door oefening leert men de kunst.
3. Kennis en orde in het bestuur onzer zaken banen den weg tot voorspoed.
4. 't Is voorwaer een kunstigh man,
Die het al wel maken kan.
Cats.

Dat, dezelve in handen van drie deskundigen ter beoordeeling gesteld zijnde, de uitspraak aldus geweest is:

N°. 1. Door twee beoordeelaars afgekeurd, een evenwel heeft hetzelve loffelijk vermeld.
2. Algemeen afgekeurd.
3. Door een der beoordeelaars loffelijk vermeld, door de beide andere afgekeurd.
4. Door allen ter bekrooning waardig gekeurd,

Dat de afdeeling in hare vergadering op den 5den December 1850 zich met dat gevoelen heeft vereenigd en het naambriefje bij dit bekroonde stuk behoorende geopend zijnde bleken daarvan de schrijvers te zijn: de heeren

Michiel Derk van Otterloo en

Jan Hubertus Veenendaal, onderwijzers te Valburg en te Herveld.

Dat de naambriefjes, bij de onbekroond gebleven antwoorden gevoegd, ongeopend zijn verbrand geworden en de schrijvers derzelve bij deze worden herrinnerd dat zij hunne handschriften kunnen terug erlangen en zich daartoe met behoorlijke bewijzen voor de bevoegdheid hunner aanvrage, zijnde de eerste en laatste regels van dat stuk, tot den Secre-

tafis dezer Afdeeling, onder het adres van den Boekhandelaar C. A. Vieweg te Nijmegen, zullen kunnen wenden.

Dat geene terugvordering vóór 1 Januarij 1852 gedaan zijnde, die antwoorden zullen worden vernietigd.

De Afdeeling Nijmegen voornoemd,
C. J. L. Mes, *Secretaris*.

ADVERTENTIEN.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande den 13den dezer geen plaats hebben

's Gravenhage, den 9den December 1850.

*** Op Donderdag den 12den December 1850, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

*** De gewone Audientie van den Minister van Kolonien zal op aanstaanden Woensdag den 11den dezer geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 9den December 1850.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt bij deze ter kennis van Zeevarenden en verdere daarbij belang hebbende, dat, ofschoon, te rekenen van 1846 tot en met 1849, van jaar tot jaar minder Schepen het *Maassluissche* Zeegat hebben bevaren, en het getal daarvan zelfs in het laatstgemelde jaar meer dan de helft minder bedraagt dan in 1846, echter in dat Gat nog steeds 15 à 16 palmen diepte bij laag water wordt gevonden, even als zulks in vroegere jaren het geval is geweest, en dat ook de nog in 1848 vermeerderde Betonning in dezelfde diepten is liggende.

's Gravenhage, den 5den Junij 1850.

De Minister voornoemd,
E. Lucas.

OPENBARE VERKOOPING

aan 's Rijks Werf der Marine te Rotterdam, op Dingsdag den 17den December 1850, des voormiddags ten 9 ure, van Eene Machinale Glas-Slijperij;

Voorts Drie Vletschouwen, Booten en Jollen, Eiken Platen en Planken, Geel Koper en dito Kettingen, Oude Vijlen, Gereedschappen, Blokken met Metalen en Houten Schijven, Touwen gereedschappen, Talie-blokken, Eiken en Denden Brandhout, eene Eerepoort, eenig Beschietwerk, Houten Kribben. Eene Partij Meubilair en hetgeen verder ter Verkoop zal worden aangeboden, alles om met Contant geld bij den Verkoop te worden betaald, terwijl de Afhaling der Goederen uiterlijk vóór of op den 24sten December 1850 zal moeten zijn geschied.

Een en ander zal daags vóór de Verkooping voor een ieder te zien zijn.

Rotterdam, den 7den December 1850.

De Equipagiemeester, belast met het bestuur der aangelegenheden tot opruiming van 's Rijks Werf,
J. Lehman de Lehnsfeld.

Velling van Domein-Goederen.

Provincie *Zuidholland*.

Op Dingsdag, den 17den December 1850, des voormiddags ten 11 ure, zal al of niet onder voorzitting van den Directeur der Registratie en Domeinen voor Zuidholland te Rotterdam, door den Ontvanger der Domeinen te 's Gravenhage, ten overstaan van den Notaris Pieter van Andel te Brielle, in het Koffijhuis bij Hartenroth te Brielle, worden overgegaan tot de openbare voorloopige Veiling, en acht dagen later, op den 24sten dier maand, ter zelfder plaatse en ure, tot den Afslag en de toewijzing van de navolgende Domaniale Goederen:

1ste Perceel.

Een Gebouw en Erve genaamd het Kuipers-Magazijn, herkomstig van het Departement van Marine, gelegen op de Westkade te Hellevoetsluis, bestaande in een ruim Pakhuis van Twee Verdiepingen, eenen Zolder, een Woonhuis met eene Keuken en Vertrekken, een ruim Erf en eene ruime Binnenplaats, hebbende door eene Poort den uitgang op de Kade.

2de Perceel.

Het regt van opstal van een Huis en Erf, gelegen in den polder Dirksland, sectie B, n°. 902.

3de Perceel.

Een Huis, Erf en Tuin, staande en gelegen aan den Oudenlandschen Dijk onder Oude Tonge, sectie C, n°. 1222 en 1223.

4de Perceel.

Het regt van Visscherij, bekend onder den naam van Oekhoek, voorkomende bij het Kadaster gemeente Vierpolders, genaamd het Nieuwland in sectie B, n°. 476bis *d*, 476bis *e* en 476bis *f*.

Al deze goederen zijn breeder bij Aanplak-Biljet omschreven, terwijl de voorwaarden van verkoop voor een ieder ter lezing liggen, ten Kantore van den genoemden Notaris van Andel, van den Ontvanger der Domeinen te 's Gravenhage, en van de Ontvangers der Registratie te Rotterdam, Brielle, Middelharnis, Schiedam en te Amsterdam, (voor de geregtelijke acten) ten Raadhuize der gemeente Brielle, Hellevoetsluis, Dirksland en Oude Tonge, en ter griffie van het Provinciaal Gouvernement van Zuidholland, kunnende men voor de bezigtiging van het Kuipers-Magazijn (Perceel n°. 1) zich vervoegen bij den Ingenieur der Marine Bakker, te Hellevoetsluis.

Rotterdam, den 21sten November 1850.

De Directeur der Registratie en Domeinen voor Zuidholland te Rotterdam,
J. J. Pfister.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Gouda brengen ter kennis van het algemeen, dat de Brug n°. 1, onder Reeuwijk, van den 13den tot den 31sten December 1850 niet zal kunnen worden Bereden, waardoor van het zoogenaamde Amsterdamsche of Goudsche Rijpad, gedurende dien tijd, door Rijtuigen of Vee geen gebruik zal kunnen worden gemaakt, zoodat de Passagie tusschen de steden Amsterdam en Gouda zal moeten plaats hebben door het Dorp Bodegraven.

Gouda, 6 December 1850.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
IJzendoorn.
Ter ordonnantie van dezelven,
Droogleever Fortuijn.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij behoorlijk geregistreerd Contract, dd. 22 November 1850, is door de Ondergeteekenden *Jan Albarda* Hz., Notaris, *Simon Cornelis Canter Albarda* en *Matheus Sijbouts*, Kooplieden, allen te Leeuwarden, met onderling goedvinden Ontbonden de Vennootschap tot het drijven, onder de Firma *Albarda en Compagnie*, van eenen Wind-Oliemolen, benevens den daaruit voortvloeijenden Handel; de Ontbinding wordt gerekend reeds te hebben plaats gehad op den 1sten Augustus 1850, zullende alle betrekkelijke zaken door de Ondergeteekenden gezamenlijk tot effenheid worden gebragt.

Leeuwarden, den 5den December 1850.

J. Albarda *Hz.*
S. C. C. Albarda.
M. Sijbouts.

*** Bij behoorlijk geregistreerd Contract, dd. 3 December 1850, is door de Ondergeteekenden, *Simon Cornelis Canter Albarda*, *Matheus Sijbouts* en *Zijtse Sijbouts*, Kooplieden te Leeuwarden, ieder voor een derde gedeelte, eene Vennootschap aangegaan, ten einde voor gemeenschappelijke rekening, onder de Firma *Albarda en Compagnie*, te drijven een Wind Oliemolen, benevens den daaruit voortvloeijenden Handel; de Vennootschap heeft eenen aanvang genomen op den 1sten Augustus 1850; derzelver duur is bepaald tot 1 Augustus 1855, na welken datum dezelve onbepaald zal voortduren tot aan opzegging of overlijden van een der Vennooten; ieder hunner heeft het regt beheer te voeren en alle betrekkelijke stukken te teekenen; zullende echter schuldbewijzen van genegotieerde gelden, om verbindend te wezen, door alle Vennooten moeten zijn geteekend.

Leeuwarden, den 5den December 1850.

S. C. C. Albarda.
M. Sijbouts.
Z. Sijbouts.

Bekendmaking ingevolge Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

Bij Notariele Acte, den dertienden November achttien honderd vijftig te Rotterdam gepasseerd, is tusschen *Hendrikus Petrus Paulus van der Vijver* en zijnen Zoon *Carolus Leonardus Hendrikus van der Vijver*, beiden Kooplieden, wonende te Rotterdam, overeengekomen, dat de tusschen hen bestaande Vennootschap, onder de Firma van *Hendrik van der Vijver*, welke met den laatsten December achttien honderd vijftig zoude zijn geëindigd, door hen Contractanten zal worden voortgezet voor den tijd van tien jaren, aanvang nemende met den eersten Januarij achttien honderd een en vijftig en alzoo eindigende met den laatsten December achttien honderd zestig; dat de Zaken der Vennootschap gevestigd zullen blijven te Rotterdam en zich zullen blijven bepalen tot den Handel in Koffij, Thee, Kruidenierswaren, Spaansche Fruiten en alle andere tot dit vak behoorende Koopwaren, en niet zullen mogen worden uitgestrekt tot iets wat aan het gezegde vak vreemd is; dat de Firma dezer Vennootschap zal blijven *Hendrik van der Vijver*, waarvan ieder der Contractanten de teekening zal hebben, zonder die voor eenige andere aangelegenheden, dan die der Vennootschap, te mogen gebruiken, en dat geene geldleeningen, borgsprekingen of andere dergelijke verbindtenissen, door en ten laste der Vennootschap kunnen worden aangegaan, dan met goedkeuring en onder de particuliere Handteekening der beide Vennooten.

Hendr. P. P. van der Vijver.
C. L. H. van der Vijver.

*** Aan de Bekende en Onbekende Schuldeischers der onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen van wijlen

Johannes Kolberg, in leven Kantoor-bediende,

Rudolp Arens, in leven Koek- en Broodbakker, en zijne beide vóóroverledene Huisvrouwen *Anna Maria Klensman* en *Bernardina Joanna Wamelink* en,

Anna Mol, eerder weduwe van *Johannes Hermanus Scheerder*, in leven Hovenier, en laatst van *Jan de Vries*, gewoond hebbende en successivelijk overleden te Amsterdam, wordt bekend gemaakt dat de Rekening en Verantwoording van gemelde Boedels, van den elfden tot den achttienden December dezes jaars, des voormiddags van 10 tot 1 ure (des Zondags uitgezonderd), ter visie zullen liggen, ten Kantore van den Notaris *van Etten*, Heerengracht bij het Reguliersplein, n°. 3.., te Amsterdam, en dat na verloop van dien tijd, zoo inmiddels geen verzet plaats heeft, de respective saldo's zooverre die strekken kunnen aan de Schuldeischers zullen worden uitgekeerd, zijnde echter voor de concurrente Schuldeischers in eerstgemelden Boedel niets te wachten.

TWEEDE CONCERT DILIGENTIA.
Woensdag, den 11den December 1850.

PROGRAMMA.

1. 3de Symphonie van *Gade*, in A mineur (verlangd).
2. Solo voor de viool, uitgevoerd door mejufvrouw *Bierlich* van Jena.
3. Aria uit de opera *der Freyschütz*, muziek van *C. M. von Weber*, te zingen door mejufvrouw *Bertha Johannessen*, van Kopenhagen.
4. Solo voor de Oboe, van *Lindhorn*, uitgevoerd door den heer *Hosel*.

PAUZE.

5. Ouverture zur Waldnymphe, van *Sterndale Bennet*.
6. Aria uit de opera *Ernani*, muziek van *Verdi*, te zingen door mejufvrouw *Bertha Johannessen*.
7. Solo voor de viool, uitgevoerd door mejufvrouw *Bierlich*.
8. Liederen van *Mendelssohn Bartholdy* en *Schubert*, te zingen door mejufvrouw *Bertha Johannessen*.
9. Feest-ouverture, Op. 124, van *Beethoven*.

Aanvang ten 7 ure.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.